

שמות פרק לב

(לב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת: (לג) ויאמר יקוק אל משה מי אשר חטא לי אמהנו מספרי:

רש"י

(לב) ועתה אם תשא חטאתם - הרי טוב, איני אומר לך מחני. ואם אין, מחני, וזה מקרא קצר, וכן הרבה: **מספרך** - מכל התורה כולה, שלא יאמרו עלי, שלא הייתי כדאי לבקש עליהם רחמים:

שמות פרק כז פסוק כ

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד:

בעל הטורים

ואתה תצוה. לא הזכיר משה בזה הסדר, מה שאין כן בכל החומש, שמשעה שנולד משה אין סדר שלא הוזכר בה. והטעם משום שאמר מחני נא מספרך אשר כתבת (להלן לב לב) (זהר פנחס רמו א) וקללת חכם אפילו על תנאי באה (מכות יא א), ונתקיים בזה. ועוד דזו הפרשה מדברת בטכסיסי כהונה וממשה היתה הכהונה הגדולה לצאת, אלא על ידי שסירב לילך בשליחות המקום נטלה ממנו ונתנה לאהרן (זבחים קב א). לכן לא נזכר שמו של משה בפרשה זו מפני עגמת נפשו (עיין שמו"ר לו ד). וכתב צואה במנורה וכן בתמיד צו את בני ישראל (במדבר כח ב) לפי ששניהם נוהגין בכל יום ויש בהם חסרון כיס לפיכך צריך זירוז (תו"כ אמור כד ב). לכן אמר בהם לשון צואה: **תצוה**. בגימטריא נשים צוה. רמז להדלקת הנר לנשים חובה בשבת: **ויקחו אליך**. אבל אני איני צריך לאורה (מנחות פו ב): **כתית**. רמז ת"י ת"י שנים יהא נוהג הדלקת המנורה: **להעלות**. חסר וי"ו, לומר שוי"ו נרות מכבין אותם אבל נר מערבי דולק לעולם (תמיד פ"י מ"א): למאור להעלות. בגימטריא חצי לוג שמן לנר (מנחות פח א): **נר תמיד**. בגימטריא בשבת (תו"כ כד ז):

ליקוטי מוהר"ן קמא תורה ד

[ז] ... ובשביל זה, כשהתפלל משה על חטא העגל אמר (שמות ל"ב): "אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא". כי זה מן הנמנע שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמספרין שבחו, כל שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות, אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו, אזי יכול האדם, לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה כתוב בתורה: "וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל משה", וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד", ובודאי על ידי ענותנותו, היה כח ביד משה לכפר עוון העגל. כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה": וזה שטען משה: "ואם אין", הינו "אם לא תשא חטאתם", בזה אתה מראה, שאין לי כל כך עניות, שאוכל לכפר להם עוון העגל. בכו בקשתי "מחני נא", כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושבחי בתורה, כי מי יוכל לעמד בזה, שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול, ואם אני ענו, צריך לך שתשא חטאתם, כמו שכתוב: "ועובר על פשע לשארית" וכו': וזה (דברים ל"ג): "וייהי בישרון מלך" (ד), הינו שמלכות עלה לשרשה, כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "וענוים ירשו ארץ", ויארץ היא דינא דמלכותא, כמו שכתוב (איוב כ): "ויארץ מתקוממה לו":